

ДЕСЯТЬ РОКІВ

Вивчаючи проблему "Шляхи вдосконалення викладання музичних дисциплін у процесі підготовки майбутніх учителів музики", фахівці-музикознавці спрямували свої зусилля у двох напрямках. У загально-теоретичному напрямі працювали завідувач кафедри методики музичного виховання і вокально-хорових дисциплін, доцент А.І.Шинкаренко (розвиток музичного сприймання у процесі навчання учнів), старший викладач В.М.Райчук і асистент В.М.Яскевич (виконавська майстерність музиканта як фактор педагогічної діяльності), асистент Л.В.Соляр (характеристика етичної компетентності майбутнього вчителя музики), асистенти Т.П. і А.С.Медєцькі (психолого-педагогічні основи формування хореографічної культу-

старший викладач Л.П.Макаренко й асистент В.С.Козачок (особливості художнього перевтілення народної музики), а також асистент Д.Ю.Нуцол (інструментальний ансамбль у сучасному світі).

"Традиції народного образотворчого мистецтва Західного регіону України" стали предметом аналітичних досліджень науковців кафедри образотворчого мистецтва та методики його викладання. Перевагу вивченню місцевих шедеврів художньої культури віддали доцент О.Г.Панфілова ("Комплекс єзуїтського колегіуму в Кременці"), асистенти Н.М.Воляннюк ("Регіональні та локальні осередки народної вишивки Тернопільської області ХХ століття") і Б.О.Гуменюк ("Орнаментальне оздоблення інтер'єрів церков Свято-Успенської Почаївської лаври XVIII – ХХ ст.: історіографія"). Теоретичні питання вирішували викладач Д.В.Синенький ("Особливості сприймання тональних відношень студентами в образотворчій діяльності"), асистенти С.І.Ткачук ("Роль української шляхти у становленні образотворчого мистецтва на західноукраїнських землях") та І.В.Погонєць ("Функції ілюстративного матеріалу у структурі українських шкільних підручників I половини ХХ століття").

Фахівці фізичного виховання звернулися до теми "Оптимізація фізичного виховання у системі педагогічної освіти", на розкриття якої були спрямовані повідомлення

"Розвиток здібностей учнів до управління руховими діями як фактор підвищення ефективності уроків фізичної культури"

(завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання, доцент В.Г.Папуша), "Формування інтересу до відвідування занять фізичної культури гімназистів та учнів загальноосвітніх шкіл" (асистент О.М.Гурковський), "Диференційоване фізичне виховання учнів 13 – 14 років з урахуванням структури моторики" (старший викладач О.О.Бережанський, асистенти О.О.Ястремський, Т.В.Кучер). Актуальну професійну проблематику "Використання комп'ютерного моніторингу ЕКГ для аналізу варіабельності серцевого ритму" запропонувала завідувач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання, доцент О.М.Довгань, а старший викладач В.І.Банах й асистент цієї ж кафедри В.І.Хмара зробили повідомлення про вивчений ними "Рівень фізичної підготовленості студентів I курсу Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту ім.Тараса Шевченка".

Науково-педагогічні працівники кафедри теорії та методики технологічної освіти і кафедри фізики, математики та інформатики досліджували "Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутнього вчителя технологій". Аналіз означеної проблематики здійснювався з чіткою окресленим фаховим підходом, про що свідчить тематика наукових повідомлень: математичне моделювання біосистем (професор Г.П.Хома, старший ви-

кладач В.О.Рац, викладач педагогічного коледжу Р.В.Воляннюк), компетентнісний підхід до проектно-дослідницької діяльності (до-

цент О.А.Фурман, асистент А.М.Костюченко, викладач педагогічного коледжу М.А.Ромашевська), формування художньо-проектного знання вчителів технологій (доцент М.С.Курач), технічне обслуговування навчальних майстерень (завідувач кафедри, доцент Л.М.Пашинський, доцент кафедри С.Б.Шабага, асистент О.П.Ємець), інтерактивні технології при вивченні навчальних дисциплін (доцент кафедри І.А.Білошевич, асистент М.П.Олексюк), лабораторні роботи при вивченні практикумів (старший викладач В.Ю.Цісарук, асистент І.В.Цісарук), навчальна програма і зміст навчальної дисципліни технологічного циклу (старший викладач Р.Т.Гарматюк, асистент Ю.Г.Цимбалюк, викладач педагогічного коледжу І.В.Швець).

За матеріалами Звітної наукової конференції буде опубліковано Збірник наукових праць.

ДО ПІЗНАННЯ НАРОДНОГО ДУХУ

Етнопсихологія — наука постмодерна, хоча її витoki сягають середини ХІХ століття. Актуальність і надійні перспективи цієї галузі психологічного знання обумовлюються характером сучасної епохи, яка розпочалася становленням національних держав, що загострило проблему національної самобутності, продовжується актуалізацією проблеми міжнародних взаємин як серцевини міждержавних відносин і спрямовується до глобалізації планетарного життя на основі синтезу національних і загальнолюдських цінностей. У такому контексті важливою і корисною буде кожна теорія і всяке вчення, які висвітлюють хоча б невеликий фрагмент цього надскладного цивілізаційного процесу. З огляду на це навчальний посібник завідувача кафедри психології нашого інституту, кандидата психологічних наук, доцента Марії Боднар "Етнопсихологія" заслуговує особливої уваги. Об'ємну працю нашого автора (288 сторінок тексту) рецензували доктори психологічних наук, професори З.С.Карпенко (завідувач кафедри педагогічної та вікової психології Прикарпатського НУ ім.Василя Стефаника), М.В.Савчин (завідувач кафедри психології Дрогобицького ДПУ ім.Івана Франка), Г.К.Радчук (завідувач кафедри практичної психології Тернопільського НПУ ім.Володимира Гнатюка). Посібник, що побачив світ у Видавничому центрі нашого інституту, має відповідний Гриф МОН України, містить навчальну програму курсу, проспекти лекцій, навчально-методичні

матеріали до проведення семінарських занять, завдання для самостійної роботи, орієнтовні індивідуальні навчально-дослідні завдання, тести для поточного і підсумкового контролю знань, комплекс методик для вивчення психологічних особливостей етносу.

У вступному слові зазначається, що на етапі національного відродження важливого значення набувають проблеми формування та функціонування етнічної ментальності, гармонізації взаємодії природних і соціально-культурних факторів у внутрішній природі самої людини, становлення духовного світу особистості, що безпосередньо або дотично передбачає необхідність теоретико-аналітичної та практично-дослідної роботи у сфері етнопсихології, яка має міждисциплінарні зв'язки з етнографією, соціологією, культурологією, історією, філософією і, зрозуміло, з іншими галузями психологічної науки.

Теоретичною частиною програми навчальної дисципліни передбачається розкриття етнопсихології як науки, висвітлення основних етапів її розвитку, формування основоположних понять "етнос" і "нація", вивчення статичних і динамічних характеристик етнічної спільноти, визначення основних рис етнопсихології українців і особливостей процесу формування українського національного характеру.

У практичній частині пропонується комплекс семінарських занять, покликаних погли-

бити у студентів знання теоретичного матеріалу й озброїти їх практичними навиками застосування теоретичних знань під час аналізу проблемних ситуацій і завдань етнопсихологічного змісту. Уніфікована для всіх тем структура семінарських занять створює студентам широкій простір для творчої навчально-пошукової роботи та водночас зобов'язує активно працювати над різноплановим за змістом і формами дидактичним матеріалом.

Лаконічно й аргументовано сформульований план, диференційована на основну й додаткову література, тематичний глосарій, інформація про видатні наукові постаті, чия творчість пов'язана з темою вивчення, дають студентам чіткі орієнтири у підготовці до вербальної частини семінару.

Питання самостійного матеріалу, ІНДЗ теоретичного і практичного спрямування, проблемні питання і завдання, питання полілогу та завдання для аналітичних досліджень, а також тестові завдання окреслюють нормативні вимоги до знань студентів з даного матеріалу та розкривають змістово-методичні критерії оцінювання рівня засвоєння ними означеного розділу навчальної програми.

Вагомим практичним позитивом навчального посібника є опитувальники й анкети, що подаються як додатки для поглиблення та застосування отриманих студентами теоретичних знань. Серед таких додатків — "Етнопсихологічний опитувальник" як основа для етнопсихологічних досліджень студентства, "Опитувальник Локус контролю", який містить 40 тверджень і є методикою для дослідження локусу контролю особистості, "Опитувальник адаптації особистості до нового соціально-культурного середовища", який містить майже 100 позицій, а також "Анкета для виявлення рівня етнічної ідентифікації студентської молоді". До опитувальників додаються інструкції, "ключі", таблиці, рекомендації щодо методики організації опитування чи анкетування та обробки й аналізу їх результатів.

Зміст, структура та методика викладу матеріалу навчального посібника "Етнопсихологія" сприятимуть поглибленому вивченню програми навчальної дисципліни, розробці проблематики етнічної психології, розширять набір методів, прийомів, форм удосконалення теоретичної і практичної підготовки студентів з цієї галузі психологічного знання.

НАШІ ПАРТНЕРИ — ПРО СПІВПРАЦЮ З НАМИ

Часопис Вармінсько-Мазурського університету в Ольштині (Республіка Польща) опублікував статтю "Нас єднає історія та... молодь", в якій окреслюються конкретні кроки в напрямі реалізації окремих положень Угоди про співпрацю цього польського Університету з нашим ВНЗ. Наголошується, що Кременецький гуманітарно-педагогічний інститут ім.Тараса Шевченка є наймолодшим зарубіжним партнером Вармінсько-Мазурського університету. Редакція університетського часопису образно стверджує, що наші вищі заклади освіти єднає не лише Угода, підписана ректорами, професорами Річардом Горєцьким і Афанасієм Ломаковичем, а й спільна історія та... студентська молодь. З точки зору історії, 2014 рік ювілейний і для України, і для Польщі, а точніше — для української та польської куль-

тур: 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка та 205-річчя з дня народження

Юліуша Словацького. Професор Афанасій Ломакович запро- сив представників польського Університету до

участі в науковому симпозиумі, присвячено-

му двом ювілейним датам. Наголошено, що Тарас Шевченко відвідав родинне місто Юліуша Словацького — Кременець, а в творчості Кобзаря знаходимо чимало польських мотивів, згадуються імена діячів польської культури Адама Міцкевича, Тадеуша Чацького, а польський поет багато і душевно написав про Україну, Волинь, своє рідне місто.

Таким чином, науково-педагогічна співпраця наших навчальних закладів виходить за рамки науково-теоретичних, навчально-методичних

і дидактичних контактів і набуває загальнокультурного міжнародного контексту. Розширюється співпраця з польськими колегами і в галузі обміну студентами. Серед кількох тисяч молодих українців, які навчаються в Польщі, є представники нашого інституту. Двоє з них освоюють магістерську програму в Університеті Ольштина. Професор Афанасій Ломакович зустрівся з ними, ознайомився із системою їх навчання і побуту.

Оцінка перших кроків у реалізації Угоди про співпрацю між нашими навчальними закладами однозначно позитивна: вони приносять реальні плоди обом сторонам і заслуговують поширення на сферу загальнокультурних відносин між науковцями та студентською молоддю, — такий висновок робить часопис польського Університету.